

Bijlage 12: Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld

Inleiding

Kinderen en jongeren zijn helaas veel te vaak het slachtoffer van huiselijk geweld en kindermishandeling. Jaarlijks gaat het in Nederland om meer dan 110.000 kinderen. Scholen zijn bij uitstek plaatsen waar (een vermoeden van) huiselijk geweld en kindermishandeling gesignaleerd kunnen worden. Kinderen die thuis getuige zijn van huiselijk geweld, lopen psychische schade op. Begeleiders van leerlingen, zoals docenten, mentoren, conciërges kunnen vanuit hun relatie een vertrouwensband met deze leerlingen opbouwen en een belangrijke signaalfunctie vervullen. Mede gezien onze identiteit voelen we ons verantwoordelijk voor het welzijn van onze leerlingen.

In de praktijk blijkt dat het omgaan met signalen, die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling onzekerheid teweegbrengt. Deze meldcode biedt structuur aan en geeft handvatten hoe gehandeld moet worden bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het doel van deze meldcode is een vermoeden bespreekbaar te maken en signalen door te geven voor eventuele verdere hulp.

De taak van de school met betrekking tot huiselijk geweld en kindermishandeling, waarbij de oorzaak buiten de school ligt, is het signaleren en aankaarten ervan bij de verantwoordelijke instanties. De school is niet verantwoordelijk voor de verandering van de situatie of voor de hulpverlening.

Bij vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling, nemen we op de Buikslotermeer een stappenplan in acht. Hierin staan de stappen beschreven die gevraagd worden van de beroepskrachten werkzaam op De Buikslotermeer als zij kindermishandeling en/of huiselijk geweld signaleren.

Het leidt de beroepskracht stap voor stap door het proces vanaf het moment dat hij signaleert tot aan het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding.

De stappen maken de beroepskracht duidelijk wat er van hem wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe hij, rekening houdend met zijn beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding.

Deze ondersteuning van beroepskrachten in de vorm van het stappenplan, levert, zo mag worden verwacht, een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast in Parnassys. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen. Het is vaak beter om deze signalen niet direct aan iedereen ter inzage te geven. De intern begeleider (verder te noemen aandachtsfunctionaris) kan daarvoor een nieuw handelingsplan aanmaken, dat voor een beperkt aantal collega's te lezen is.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van de Signaleringslijst huiselijk geweld en kindermishandeling.

Beschrijf de signalen zo feitelijk en concreet mogelijk. Beschrijf wat je ziet(!). Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

NB : Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een begeleider, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld

Besprek de signalen met de aandachtsfunctionaris. Vraag zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Stap 3: Gesprek met de leerling en de ouders

Besprek de signalen met de leerling en wanneer het een minderjarige betreft, ook met de ouders. Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van zo'n gesprek, raadpleeg dan de aandachtsfunctionaris en/of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld. Het kan goed zijn een gesprek met de leerling te hebben, zonder dat de ouders erbij zijn.

1. leg de leerling en de ouders het doel uit van het gesprek;
2. beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;
3. nodig de leerling en de ouders uit om een reactie hierop te geven;
4. kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de leerling en/of de ouders, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de leerling, die van uzelf, of die van een ander in het geding is;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling door dit gesprek het contact met u zal verbreken.

Stap 4: Weging van de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg samen met de aandachtsfunctionaris op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de leerling en de ouders het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens samen de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Na het doorlopen van de vorige stappen zijn er **5 afwegingsvragen**:

- 1. Is er een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?**
- 2. Is er twijfel over de veiligheid van het kind?**
- 3. Ben ik in staat om effectieve hulp te bieden/organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling worden afgewend?**
- 4. Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?**
- 5. Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?**

Stap 5: Beslissing: zelf hulp organiseren of melden

Geen melding

Meent u, samen met de aandachtsfunctionaris, op basis van de afwegingsvragen in stap 4, dat de leerling en het gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermd kunnen worden:

1. organiseer dan de noodzakelijke hulp en registreer deze;
2. volg de effecten van deze hulp en registreer dat;
3. doe, in overleg met de aandachtsfunctionaris, alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Melden en bespreken met de leerling en de ouders

Bent u samen met de aandachtsfunctionaris van mening dat u uw leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen of twijfelt u er aan of u voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

1. bespreek uw zorgen in het ZBO en vraag om advies.
2. bespreek uw melding vooraf met uw leerling (vanaf 12 jaar) en of met de ouder (verplicht als de leerling nog geen 16 jaar oud is).
 - o leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen;
 - o leg uit dat een melding bedoeld is om hulp te organiseren en niet om te straffen;
 - o leg uit dat de school verplicht is melding te doen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
 - o vraag de leerling en de ouders uitdrukkelijk om een reactie;
 - o in geval van bezwaren van de leerling of de ouders, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
 - o is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
 - o doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

3. meld via de aandachtsfunctionaris uw vermoeden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling;
4. sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
5. overleg bij uw melding met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen;
6. blijf in contact met leerling en indien mogelijk, ouders;
7. registreer de melding in Parnassys.

Van contacten met de leerling en de ouder over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van de leerling, die van uzelf, of die van een ander in het geding is;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling daardoor het contact met u zal verbreken.

Stap 6: Terugkoppeling

Na een melding is het belangrijk om contact met de leerling (en de ouders) te houden. De instantie waar de melding is gedaan, zorgt voor het informeren van ouders en leerling over de stand van zaken. Dit is niet de taak van de aandachtsfunctionaris.

Het AMK of Steunpunt huiselijk geweld brengen de aandachtsfunctionaris op de hoogte van de uitkomst van het onderzoek en de eventuele vervolgstappen. Dit kan echter maanden later zijn. Wanneer er terugkoppeling is geweest, zorgt de aandachtsfunctionaris er voor dat dit wordt vastgelegd in Parnassys.

Stap 7: Evaluatie

Na iedere melding volgt er een evaluatie met leerkracht, aandachtsfunctionaris en directie. Daarnaast zal de meldcode jaarlijks geëvalueerd worden binnen het zorgbreedteoverleg.

Adressen:

Aandachtsfunctionaris De Buikslotermeer
Stephanie Boezaart
s.boezaart@innoord.nl
020-6371265

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
<http://www.amk-nederland.nl/adressen.php>
0900 - 123 123 0 (€ 0,05 per minuut)

Steunpunt huiselijk geweld
<http://www.shqinfo.nl/>
0900 - 126 26 26 (€ 0,05 per minuut)